

Sygn. akt VI ACa 1179/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Ksenia Sobolewska – Filcek

Sędziowie: SA Irena Piotrowska (spr.)

SO (del.) Agnieszka Wachowicz - Mazur

Protokolant: Izabela Nowak

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa M. W.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 29 kwietnia 2014 r.

sygn. akt XX GC 554/13

I. oddała apelację;

II. zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz M. W. kwotę 5 600 zł (pięć tysięcy sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1179/14

UZASADNIENIE

Powód M. W. wniósł pozew przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. pozew o zapłatę kwoty 304.603,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 października 2012 r. i kosztami procesu.

Pozwany domagał się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia kosztów postępowania.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo w całości i orzekł w przedmiocie kosztów procesu.

W motywach tego rozstrzygnięcia wskazano na następujące ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną. Powód, działając w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej pod nazwą (...) w dniu 14 czerwca 2011r. z pozwanym umowę o ubezpieczenia (...) na okres od 19.06.2011 r. do 18.06.2012 r. mienia wchodzącego w skład prowadzonego przedsiębiorstwa (polisa nr (...)).

Ubezpieczyciel objął ubezpieczeniem budynki, maszyny i urządzenia, wyposażenie, stacjonarny sprzęt elektroniczny znajdujący się w budynkach oraz środki obrotowe do dnia 18 czerwca 2012 r. Suma ubezpieczenia na budynki i budowle została określona jako 300.000 zł, na maszyny i urządzenia 50.000 zł, natomiast na środki obrotowe 1.000.000 zł. Umowa ta obejmowała swoim zakresem m.in. ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych.

W dniu 2 maja 2012 r. doszło do pożaru na nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), będącej własnością powoda i należącej do mienia ubezpieczonego na podstawie w/w umowy ubezpieczenia z pozwanym. W wyniku pożaru spaleni uległy: budynek murowany kryty blachą wraz z przyległymi wiatami, wózek widłowy, gaz propan-butan, dwa samochody dostawcze marki (...), 90 ton używanej odzieży, kocioł grzewczy, waga platformowa oraz różnego rodzaju sprzęt elektroniczny. Zgłoszenia szkody dokonano w dniu 9 maja 2012r., wskazując, iż w dniu 2 maja 2012 roku w nieruchomości objętej wymienioną polisą nr (...) doszło do pożaru. Centrum (...) S.A. w piśmie z 10 maja 2012 r. poinformowało M. W. o przyjęciu zgłoszenia szkody i powołaniu niezależnego rzeczoznawcy do oceny szkody. Jako rzeczoznawcę powołano przedsiębiorstwo (...) s.c. W postępowaniu prowadzonym przez Komendę Powiatową Policji w W. ustalono, że na skutek działania ognia spaleni uległy budynki i aktywa obrotowe. Na podstawie zeznań świadków przyjęto, że najbardziej prawdopodobną przyczyną powstania pożaru było zwarcie instalacji elektrycznej samochodu (...) garażowanego przy budynku hurtowni (...), gdzie rozpoczął się pożar. Łączna wartość powstałych strat określona została na kwotę 902.227,30 złotych na szkodę M. W..

Dnia 11 maja 2012 r. przeprowadzone zostały oględziny miejsca szkody. Celem ustalenia bezpośredniej przyczyny powstania szkody (...) powołała specjalistę ds. bezpieczeństwa pożarowego – mgr. inż. T. D., który w oparciu o dokonane oględziny miejsca szkody sporządził ekspertyzę, zgodnie, z którą zostało ustalone, iż bezpośrednią przyczyną powstania pożaru było zapalenie się samochodu marki L. zaparkowanego pod ścianą boczną obiektu, stanowiącego własność Ubezpieczonego.

W dniu 16 maja 2012 r. przedstawiony został wstępny raport szkody pożarowej przygotowany przez (...). Wartość szkody oszacowana została na kwotę 980.000,00 zł. W ostatecznym raporcie szkody pożarowej wartość straty oznaczono na kwotę 609.207,96 zł i wskazano m.in. że ubezpieczony nie udokumentował posiadania:

- Pozwolenia na użytkowanie budynku,
- Kopia książki obiektu,
- Kopii protokołów z ostatnich przeglądów obiektu (rocznego i pięcioletniego),
- Kopii protokołów z pomiarów rezystencji izolacji instalacji elektrycznej,
- Kopii Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego,
- Projektu zagospodarowania terenu,
- Pozwolenia na budowę przyległych wiat oraz magazynów,
- Protokołów z ewentualnych kontroli przeprowadzone przez PSP,

oraz nie przekazał Ubezpieczycielowi:

- Kopii dokumentacji technicznej obiektu lub aktualnej inwentaryzacji obiektu,
- Oświadczeń świadków zdarzenia.

Wskazano, iż zdaniem eksperta ubezpieczyciela brak jest kluczowych dokumentów dotyczących stanu technicznego budynku, urządzeń, instalacji, instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i innych wskazanych w ustawach. Uznano na tej podstawie, iż ubezpieczający nie udokumentował spełnienia określonych wymagań w zakresie bezpieczeństwa

pożarowego, a brak tych dokumentów poddaje w wątpliwość, czy zostały spełnione wszystkie określone wymagania dot. bezpieczeństwa pożarowego zawarte w aktualnych przepisach. Ekspert z tego też powodu nie wypowiedział się na temat spełnienia wymogów dot. odporności ogniowej elementów dobudowanych – wiat magazynowych oraz przestrzegania w obiekcie dopuszczalnej gęstości obciążenia ogniowego. Ekspert nie ustosunkował się także do kwestii rozmieszczenia i ilości sprzętu gaśniczego na obiekcie. Stwierdzone jednak zostało, iż na podstawie stanu faktycznego w dniu oględzin znaczne, miejscowe, całkowite wypalenia. Uznano, iż nie przedstawienie dokumentacji potwierdzającej sprawność instalacji elektrycznej nie miało związku przyczynowo- skutkowego z pożarem albowiem pożar powstał w wyniku awarii samochodu, który miał ważne badania techniczne. Ustalono bezpośrednią przyczynę pożaru. Jak wskazane zostało specjalista ds. bezpieczeństwa pożarowego ustalił, iż bezpośrednią przyczyną powstania pożaru było zapalenie się samochodu marki L. zaparkowanego pod ścianą boczną obiektu, stanowiącego własność ubezpieczonego. Pojazd miał ważne badania techniczne. Zaznaczono, iż na wielkość strat w budynku ma wpływ spełnienie warunków technicznych wynikających z prawa budowlanego oraz przepisów przeciwpożarowych, zaś poszkodowany nie przedłożył dokumentów z przeglądów i konserwacji podręcznego sprzętu gaśniczego, co upoważniało do stwierdzenia, iż sprzęt gaśniczy nie był sprawny.

Szkoda została ustalona na kwotę 609.207,96 zł.

Ubezpieczyciel zwracał się w pismach z dnia 15.05.2012 r., 24.07.2012 r., 31.07.2012 r., 06.08.2012 r. oraz 23.08.2012 r. do M. W. o przedstawienie wskazanych dokumentów.

Pozwany zawiadomił powoda o przyznaniu odszkodowania w kwocie 304.603,97 zł za uszkodzenie elementów budynku, wyposażenia oraz środków obrotowych wyniku pożaru. Wysokość strat ustalono na podstawie wyceny z Raportu Szkody Pożarowej. Uznano 50% wysokości wyliczonej szkody. W uzasadnieniu wskazano, iż zgodnie z par. 62 ust. 11 i 12 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) na wielkość powstałych szkód miały wpływ spełnienie niewymaganych warunków technicznych wynikających z prawa budowlanego oraz przepisów pożarowych, zaś rzeczoznawca nie otrzymał szeregu dokumentów dotyczących warunków, o które się zwracał. (k. 130). Zgodnie z § 62 ust. 11 i 12 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) „Ubezpieczony jest zobowiązany udzielić potrzebnych wyjaśnień oraz przedstawić dowody o które wnosi (...)” oraz „(...) może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub całości w przypadku nie wywiązania się przez Ubezpieczonego z obowiązków wymienionych w ust. 5,6,8-11, o ile miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, ustalenia okoliczności jej powstania, bądź ustalenie wysokości odszkodowania”.

W dniu 9 listopada 2012 r. Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji (...) S.A. w sprawie (...) wzywając Ubezpieczyciela do wypłaty kwoty 390.151,83 zł tytułem odszkodowania za szkodę majątkową z dnia 2 maja 2012 r. w terminie do 23 listopada 2012 r. W odwołaniu Ubezpieczony zakwestionował wysokość odszkodowania – powinna ona wynosić 694.755,79 zł, nie zaś jak to zostało wskazane 609.207,96 zł. Odnosząc się do argumentów (...) S.A. dotyczących obowiązku przedstawienia dokumentów, powód wskazał, że przekazanie wnioskowanych dokumentów nie jest niezbędne oraz wskazał, iż rzeczoznawca sam stwierdził, że część z nich spłonęła w pożarze. W ocenie powoda udzielenie ochrony ubezpieczeniowej przez (...) S.A. świadczy o spełnianiu przez jego przedsiębiorstwo niezbędnych norm technicznych i ppoż. Dodatkowo Ubezpieczony wskazał, że pojawiające się wątpliwości nie mają związku z pożarem, który rozpoczął się poza budynkiem.

Ubezpieczyciel podtrzymał decyzję o obniżeniu o 50% wysokości wyliczonej szkody.

Pismem z dnia 15 kwietnia 2013 r. M. W. wezwał ostatecznie do zapłaty. Zaakceptował przeprowadzoną analizę i ustalenia wysokości szkody na łączną kwotę 609.207,96 zł. Wskazał, iż brak jest podstaw do odmowy wypłaty odszkodowania w całości albowiem braki w dokumentacji nie wpłynęły na kwestie ustalenia odpowiedzialności ani ustalenia rozmiaru i wysokości odszkodowania.

Ubezpieczyciel w piśmie z dnia 10 maja 2013 r. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy wskazał, iż bezspornie strony łączyła umowa ubezpieczenia, doszło do zdarzenia wywołującego szkodę, a pozwany, co do zasady przyjął na siebie odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia i wypłacił odszkodowanie w części.

Podano, że zgodnie z zasadą swobody woli stron wyrażoną w art. 353⁽¹⁾ k.c. strony mogą ułożyć swój stosunek prawny według własnego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Stosownie do treści par. 62 ust. 11 i 12 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) ubezpieczony jest zobowiązany udzielić potrzebnych wyjaśnień oraz przedstawić dowody o które wnosi (...)” oraz „(...) może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub całości w przypadku nie wywiązania się przez Ubezpieczonego z obowiązków wymienionych w ust. 5,6,8-11, o ile miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, ustalenia okoliczności jej powstania, bądź ustalenie wysokości odszkodowania”. Uznano, że wskazane w § 62 obowiązki wskazane w ustępach 5,6,8,9,10,11 nie zobowiązują ubezpieczonego bezwzględnie do przekazania każdego dokumentu. Zastosowanie w sprawie ma ust. 11 stanowiący o tym, iż ubezpieczający jest obowiązany udzielić potrzebnych wyjaśnień oraz przedstawić dowodowy, w tym księgowy o które wnosi (...). (...) zaś może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub w całości w przypadku nie wywiązania się przez ubezpieczającego z tego obowiązku o ile miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, ustalenia jej okoliczności powstania bądź ustalenia wysokości odszkodowania. Zaznaczono, ubezpieczyciel zobowiązał powoda już we wstępnym raporcie do przedstawienia szeregu dokumentów albowiem uznał, iż poszkodowany winien wykazać że zostały spełnione wszystkie wymogi przewidziane prawem dot. bezpieczeństwa pożarowego. Następnie opracowany został raport szkody, w którym ustalono przyczyny i okoliczności powstania szkody oraz jej zakres.

Na podstawie tego raportu pozwany wydał decyzję wskazując wyraźnie, iż przyznana kwota stanowi 50 % szkody uznając, że skoro poszkodowany nie przedstawił żądanych dokumentów Ubezpieczyciel uprawniony jest wyciągnąć z tego niekorzystne skutki i odmówić wypłaty odszkodowania w części.

Zdaniem Sądu Okręgowego zachowanie powoda w zakresie wypełniania obowiązków określonych w powyższych ustępach, nie wskazuje na ich naruszenie. Z treści przywołanego zapisu umownego wynika wprost, że ubezpieczyciel ma prawo do obniżenia wysokości odszkodowania tylko w przypadku, gdy niewywiązania się przez ubezpieczonego z obowiązków w przypadku, gdy ma to „wpływ na powstanie szkody, ustalenie odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, ustalenia okoliczności jej powstania, bądź ustalenie wysokości odszkodowania”. W warunkach sprawy przyjęto, że nie zachodziła żadna z wymienionych wyżej okoliczności. Ustalenia we wskazanym powyżej zakresie zostały dokonane. Tym samym odmowa wypłaty 50% oszacowanej kwoty szkody była niezasadna. Przyjęto, iż nieprzedstawienie przez ubezpieczonego dokumentów które potwierdzają wymogi dot. bezpieczeństwa pożarowego obiektu nie wpływał na ustalenia w zakresie powstawania szkody, odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, okoliczności jej powstania, czy ustalenia wysokości odszkodowania albowiem ustalenia takie poczynione zostały w raporcie. Przyznano, że mogą zachodzić okoliczności, które wpływać mogą na powyższe ustalenia jednak nie sposób przyjąć, iż w niniejszej sprawie wpływ taki istotnie zachodził, skoro dokonano ustaleń w powyższym zakresie w sposób stanowczy i jednoznaczny. Obarczanie zaś poszkodowanego obowiązkiem udokumentowania spełnienia wszystkich wymogów wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących w zakresie pożarnictwa, prawa budowlanego, itp. pod rygorem odmowy wypłaty odszkodowania w 1/2 części uznano za niewspółmierne i zbyt rygorystyczne. Jako nieuzasadnione przyjęto stanowisko pozwanego, który brak wskazanych przez siebie dokumentów interpretuje w sposób niekorzystny dla powoda. Podano, że zakład ubezpieczeń ma umowne prawo sankcjonowania niewykonania obowiązków umownych jednak zastosowanie tak surowej sankcji, jaką jest odmowa wypłaty odszkodowania, w całości, czy w części musi być warunkowane istnieniem związku przyczynowego, a związek taki nie został przez pozwanego wykazany. Zaznaczono, że, na etapie zawierania umowy powód nie został poinformowany o tym jakie konkretnie dokumenty konieczne są do okazania w toku postępowania likwidacyjnego. Żądanie zaś na obecnym etapie szeregu wskazanych dokumentów, pod rygorem w zasadzie uznania, iż doszło z winy poszkodowanego do zwiększenia rozmiaru szkody przeczy zasadom uczciwego obrotu i dobrym praktykom stanowiąc naruszenie zasad współżycia społecznego i na ochronę nie zasługuje. Podkreślono, że w świetle art. 827 k.c. odmowa zapłaty odszkodowania jest możliwa, jeżeli ubezpieczającemu można przypisać, co najmniej rażące niedbalstwo bowiem ubezpieczyciel jest wolny

od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba że umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania, jeśli szkoda wynika z "rażącego niedbalstwa" swojego klienta. "Rażące niedbalstwo" oznacza zaniedbania znajdujące się już na granicy winy umyślnej (wyrok SN z 22 kwietnia 2004 r., II CKN 142/003, (...)). Stwierdzono, iż w niniejszej sprawie ta przesłanka zwalniająca nie została przez pozwanego wykazana.

Wskazano, że do odszkodowania przysługującego ubezpieczającemu z tytułu umowy ubezpieczenia przepis art. 362 k.c. nie ma zastosowania, co oznacza, że przyczynienie się ubezpieczającego do powstania szkody lub wyrządzenie jej we własnym mieniu albo nawet cudzym - w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej - nie uzasadnia samo przez się zmniejszenia tego odszkodowania

Uznano, iż pozwany nie wykazał aby powód w istocie przyczynił się tak do powstania szkody, czy też zwiększenia jej rozmiarów, co mogło by stanowić podstawę odmowy wypłaty odszkodowania w części. Określając wysokość szkody powód podawał wysokość i sposób jej wyliczenia przedstawiony w raporcie szkody. Pozwany w tym zakresie wykonał szczegółowe wyliczenia w oparciu o materiały zgromadzone w toku postępowania likwidacyjnego. Zasadnie zatem powód wskazał, iż wysokość szkody wynika z tego dokumentu, zgodnie z domniemaniami wynikającymi z art. 245 k.p.c. Pozwany w tym zakresie nie zgłosił żadnych dowodów dlatego uwzględniając uznano należało, iż szkoda wyniosła 609.207,96 zł.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481§1 k.p.c. w zw. art. 817 k.p.c. uwzględniając iż pozwany zawiadomienie o szkodzie otrzymał w dniu 10 maja 2012 r. O kosztach procesu postanowiono na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając go w całości i podnosząc następujące zarzuty:

1) naruszenia przepisów prawa materialnego, a to: - art.65 §2 k.c. w związku z §62 ust.11 i 12 oraz §30 Ogólnych warunków Ubezpieczenia (...) poprzez dokonanie błędnej wykładni, podczas gdy prawidłowa wykładnia umowy powinna prowadzić do wniosku, iż w braku przedłożenia dokumentów niezbędnych do ustalenia zakresu i wysokości szkody, pozwany był uprawniony do obniżenia wypłaconej kwoty;

- art.353§1 k.c. poprzez nieuwzględnienie, iż strony mogą w ramach swobody umów ułożyć stosunek prawny według własnego uznania; - art.827§1 i 2 poprzez błędne uznanie, iż brak wykazania, że nieruchomości posiadała przewidziane prawem zabezpieczenia przeciwpożarowe, nie nosi znamion rażącego niedbalstwa, podczas gdy na powódzie, jako właścicieli nieruchomości spoczywają zobowiązania wynikające z przepisów ustawy, a ich nieprzestrzeganie mogło mieć wpływ na zakres i wysokość szkody; - art.6 k.c. w zw. z art.361 k.c. w zw. Z art.363§1 k.c. w zw. Z art.245 k.p.c. przez błędne uznanie, że powód wykazał przesłanki odpowiedzialności pozwanego oraz wysokość szkody;

2) naruszenia przepisów prawa procesowego, a to: - art.233§1 k.p.c. polegająca na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, rozstrzygnięcia sprawy na części materiału dowodowego i nie rozważenia wszechstronnie zebranego materiału dowodowego; - art.328§2 k.p.c. poprzez brak spójności w zajęтым stanowisku w tym brak wskazania podstaw uznania powództwo za zasadne.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa oraz o zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja pozwanej nie jest zasadna i dlatego nie mogła odnieść skutku.

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za podstawę dla własnych rozważań.

Podniesiony w apelacji zarzut – naruszenia art.65 §2 k.c. w związku z §62 ust.11 i 12 oraz §30 Ogólnych warunków Ubezpieczenia (...)poprzez dokonanie błędnej wykładni nie jest zasadny. Stosownie do treści par. 62 ust. 11 i 12 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) ubezpieczony jest zobowiązany udzielić potrzebnych wyjaśnień oraz przedstawić dowody o które wnosi (...)” oraz „(...) może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub całości w przypadku nie wywiązania się przez Ubezpieczonego z obowiązków wymienionych w ust. 5,6,8-11, o ile miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, ustalenia okoliczności jej powstania, bądź ustalenie wysokości odszkodowania Treść ust. 11 mówi o tym, iż ubezpieczający jest obowiązany udzielić potrzebnych wyjaśnień oraz przedstawić dowodowy, w tym księgowy o które wnosi (...). (...) zaś może odmówić wypłaty odszkodowania w części lub w całości w przypadku nie wywiązania się przez ubezpieczającego z tego obowiązku o ile miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, ustalenia jej okoliczności powstania bądź ustalenia wysokości odszkodowania. Mimo brakujących dokumentów dotyczących zabezpieczenia pożarowego na zlecenie pozwanego opracowany został raport szkody, w którym ustalono przyczyny i okoliczności powstania szkody oraz jej zakres. Po dokonaniu tych ustaleń wydano decyzję o obniżeniu należnego odszkodowania podając , iż przyznana kwota stanowi 50 % szkody bowiem poszkodowany nie przedstawił żądanych dokumentów .Trafnie Sąd Okręgowy uznał, że z treści przywołanego zapisu umownego wynika wprost, że ubezpieczyciel ma prawo do obniżenia wysokości odszkodowania tylko w przypadku, gdy niewywiązania się przez ubezpieczonego z obowiązków w przypadku, gdy ma to „wpływ na powstanie szkody, ustalenie odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, ustalenia okoliczności jej powstania, bądź ustalenie wysokości odszkodowania”. Zasadnie przyjęto, że w sprawie nie zachodziła żadna z wymienionych wyżej okoliczności. Ustalenia we wskazanym powyżej zakresie zostały dokonane, a zatem odmowa wypłaty 50% oszacowanej kwoty szkody była nieuzasadniona. Nieprzedstawienie przez ubezpieczonego dokumentów które potwierdzają wymogi dot. bezpieczeństwa pożarowego obiektu nie miało wpływu na ustalenia w zakresie powstawania szkody, odpowiedzialności (...), rozmiaru szkody, okoliczności jej powstania , czy ustalenia wysokości odszkodowania albowiem ustalenia takie poczynione zostały w sposób stanowczy w raporcie. Zakład ubezpieczeń ma umowne prawo sankcjonowania niewykonania obowiązków umownych jednak zastosowanie tak surowej sankcji, jaką jest odmowa wypłaty odszkodowania, w całości, czy w części musi być warunkowane istnieniem związku przyczynowego, a związek taki nie został przez pozwanego wykazany.

Nie jest także trafny zarzut naruszenia art.353§1 k.c. poprzez nieuwzględnienie, iż strony mogą w ramach swobody umów ułożyć stosunek prawny według własnego uznania bowiem wbrew twierdzeniom strony skarżącej swoboda w kształtowaniu treści stosunku prawnego łączącego strony nie została zakwestionowana.

Zarzut obraży art.827§1 i 2 poprzez błędne uznanie , iż brak wykazania, że nieruchomości posiadała przewidziane prawem zabezpieczenia przeciwpożarowe nie nosi znamion rażącego niedbalstwa – jest niezasadny.

Prawidłowo przyjęto , że ograniczenie odpowiedzialności ubezpieczyciela, wynikające z postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia, nie może być dalej idące, aniżeli przewidziane w art. 827 § 1 k.c. Zawarte w ogólnych warunkach ubezpieczenia postanowienia (klauzule), iż w pewnych przypadkach szkoda nie jest objęta ubezpieczeniem, nie są niczym innym, jak tylko zastrzeżeniem (wyjątkiem) na korzyść ubezpieczyciela. Jeśli zatem chce on z tego zastrzeżenia skorzystać, musi przeprowadzić, zgodnie z regułą ustanowioną w art. 6 k.c., dowód co do faktów wskazujących na taki przypadek. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17 stycznia 2014 r. I ACa 659/13). Zasada wyrażona w art. 827 § 1 k.c. ma charakter bezwzględnie wiążący w zakresie, w jakim wyłącza odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkody wyrządzone umyślnie Wyrządzenie szkody umyślnie następuje zarówno w przypadku działań podjętych z zamiarem wyrządzenia szkody (dolus directus), jak i wówczas, gdy sprawca – podejmując określone działania – przewiduje możliwość wyrządzenia szkody i się na to godzi (dolus eventualis). Wyłączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone umyślnie wiąże się z przesłankami ubezpieczalności ryzyka. Jedną z przesłanek ubezpieczalności ryzyka jest nadzwyczajny albo przypadkowy charakter nastąpienia ryzyka. Wyłączenie z zakresu ryzyk ubezpieczalnych ryzyka umyślnego spowodowania szkody przez ubezpieczającego

wynika stąd, że działanie umyślne takiej osoby nie ma cechy losowości, nieodzwonnej dla zakwalifikowania danego zdarzenia jako zdarzenia losowego. Rażące niedbalstwo przy wyrządzeniu szkody, w myśl paremii – culpa lata do lo aequitur, zostało zrównane w komentowanym przepisie z winą umyślną. W przypadku szkód wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstwa norma wyłączająca odpowiedzialność ubezpieczyciela ma charakter względnie wiążący (strony mogą umówić się inaczej, włączając skutki rażącego niedbalstwa do zakresu ochrony). Ponadto sam ustawodawca „łagodzi” jej skutki, ponieważ również w braku włączenia szkód wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstwa do zakresu ubezpieczenia ubezpieczający może domagać się odszkodowania, jeżeli jego zapłata odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. Za szkody wyrządzone w następstwie zwykłego niedbalstwa ubezpieczającego ubezpieczyciel ponosi w pełni odpowiedzialność. Rażące niedbalstwo ubezpieczającego zachodzi tylko wtedy, gdy stopień naganności postępowania drastycznie odbiega od modelu właściwego w danych warunkach zachowania się dłużnika. Brak zaś stwierdzenia tak ujętej winy oznacza, że ubezpieczający, nawet jeśli dopuścił się określonego zaniedbania w sposób zawiniony, jest uprawniony – a zakład ubezpieczeń zobowiązany – do odszkodowania. Umowa ubezpieczenia pełni funkcję ochronną i przy wykładni jej postanowień nie może tracić z pola widzenia tego jej zasadniczego celu. Poszukiwanie przez zakład ubezpieczeń per fas et nefas możliwości uchylenia się od świadczenia na rzecz ubezpieczonego jest nie tylko niezgodne z celem ubezpieczenia, lecz także stanowi akt nielojalności i złej wiary, który nie zasługuje na ochronę prawną. (por. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2006 r, V CSK 90/05).

Poza sporem jest, iż pożar na terenie obiektów należących do powoda powstał na skutek awarii pojazdu znajdującego się poza budynkiem. Okoliczności pożaru, jego zakres i wysokość szkody zostały ustalone przez pozwanego w raporcie. Pozwany w żaden sposób nie wykazał, że na sposób rozprzestrzeniania się ognia miał wpływ niewłaściwy stan zabezpieczeń pożarowych w budynku. Brak przedłożenia przez powoda żądanej dokumentacji nie może być uznany jako rażące niedbalstwo zwłaszcza, że jak wynika z oświadczeń powoda dokumentacja ta spłonęła w czasie pożaru. Z tych powodów zarzut naruszenia art.6 k.c. w zw. z art.361 k.c. w zw. Z art.363§1 k.c. w zw. Z art.245 k.p.c. także nie mógł odnieść skutku.

Zawarte w apelacji zarzuty wskazujące na obrazę przepisów prawa procesowego, a to art.233§1 k.p.c. polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, rozstrzygnięcia sprawy na części materiału dowodowego i nie rozważenia wszechstronnie zebranego materiału dowodowego oraz art.328§2 k.p.c. poprzez brak spójności w zajęтым stanowisku w tym brak wskazania podstaw uznania powództwo za zasadne – nie zasługują na uwzględnienie. Argumentacja zawarta w uzasadnieniu tych zarzutów stanowi jedynie gołosłowną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu. (por. wyrok SN z dnia 8 kwietnia 2009 r.II PK 261/08).

Mając to wszystko na uwadze apelacja pozwanego wobec braku uzasadnionych podstaw nie mogła odnieść skutku.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art.385 k.p.c. orzeczono, jak na wstępie.

O kosztach postępowania apelacyjnego postanowiono zgodnie z dyspozycją art.98 k.p.c., w związku z art.108§1 k.p.c. stosownie do zasady finansowej odpowiedzialności stron za wynik procesu.